

Bilaga 1

Nyanländ elev/nyanlänt barn

Blanketten är gjord för att användas från förskolan till och med gymnasiet. Använd de frågor som är relevanta för elevens/barnets ålder.

Namn.....
Födelsedatum/personnr.....
Adress.....
Telefonnummer hem..... Mobil.....
Vårdnadshavare 1..... tel/mobil.....
Vårdnadshavare 2..... tel/mobil.....
Annan kontaktperson..... tel/mobil.....
Mail- adresser:.....
.....
.....

Inskrivningsdatum: Skola/förskola:.....

Närvarande personer:

.....

Ev. personal från Integrationsenheten:.....

Ankomst till Sverige När?.....

Familjesituation/syskon.....

.....

Hemland.....Modersmål.....

Andra umgänges- eller undervisningsspråk.....

Svensktalande i hemmet/vänkretsen?.....

Tidigare skolgång/förskola (i Sverige? annat land? hur länge?)

.....

.....

Finns skolbetyg?.....

Önskas modersmålsundervisning (skolan), modersmålsstöd (förskolan)?.....

.....

Finns förkunskaper i engelska hos elev/barn eller vårdnadshavare?.....

.....

Vad tycker du som elev att du är bra på? I skolan? På fritiden?.....

.....

Intressen/ Fritidsintressen.....

.....

Särskilda behov eller önskemål?.....

.....

Elevens mål med sin utbildning? Vilket yrke/vilken inriktning satsar du på?

.....

Tidigare svenskstudier?.....

.....

Övrigt (kost, allergier, sjukdomar, simkunnig mm)

.....

.....

Datum och tid för Välkomstsamtal:.....Datum för skolstart:.....

Kom ihåg att informera om:

- att en introduktionsplan kommer att upprättas. Gäller förskolan.
- att ett uppföljande möte är bokat efter introduktionsperioden (2 mån.), datum/tid för detta.
- att en hälsoundersökning, av skolsköterska, erbjuds och tid bokas. För elever som inte omfattas av det kommunala flyktingmottagandet uppmanar skolsköterskan vårdnadshavarna att uppsöka Vårdcentral för en hälsoundersökning. Förskolan informerar om BVC-kontakt.
- Telefonnr för sjukanmälan och rutiner för ledighet. Skolplikten inom grundskolan
- Ev. informationsfolder ges till vårdnadshavaren
- att inom skolan startar en kartläggning av elevens kunskaper, som blir underlag för en IUP/studieplan och ev. beslut om åtgärdsprogram. Kartläggningen sker sedan fortlöpande.
- att ett samtal med kurator och SYV (elever 13-21 år) erbjuds och tid bokas.
- att rektor tar kontakt med IT ang. IT-konto och vad detta innebär för eleven.
- Skolverkets informationsmaterial delas ut (se länk, bilaga 5).

.....

(förskolans namn)
Stenungsunds kommun

Förskolechef

Introduktionsplan

för

..... **född:**

Förskola/avd:

Övergripande ansvar för handlingsplanen: Förskolechef
Handlingsplanen sammanställd av:

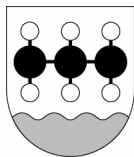
Gäller från datum: **t.o.m datum:**

Övergripande mål ur Lpfö-98 rev 10, sid 9, "Utveckling och lärande"
--

<i>Förskolan skall sträva efter att varje barn -som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet samt sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.</i>
--

<i>Delmål för Organisationen</i>	<i>Så här gör vi</i>	<i>Ansvariga</i>	<i>Utvärdering</i>
			Datum för utvärdering:

<i>Delmål för arbetet i gruppen/på avdelningen</i>	<i>Så här gör vi</i>	<i>Ansvariga</i>	<i>Utvärdering</i>

STENUNGSUNDS
KOMMUN

2012-04-11

Bilaga 3

Vägledning för den första kartläggningen av nyanländ elev/nyanlänt barn

Tidsperiod: 8 veckor från skolstart/start i förskoleklass/förskolan, introduktionsperioden.

Allmänt:

- ❖ Enligt de allmänna råden (sid.12) och Skolinspektionens rapport 2009 ”*Utbildning för nyanlända elever*” ([2009:3](#), sid 14) har eleven/barnet rätt till en första kartläggning av dess kunskaper och styrkor i alla ämnen direkt vid skolstart. Detta blir ett underlag för en första individuell utvecklingsplan (grundskola/grundskola) eller studieplan (gymnasiet). Alla elever har enligt grundskoleförordning och gymnasieförordning rätt till prövning i samtliga ämnen och kurser i grundskola och gymnasieskola ([Skolinspektionen 2009:3](#), sid 15) Kartläggningen måste sedan ske och kompletteras fortlöpande, eftersom eleven/barnet inte kan visa alla kunskaper/förmågor vid ankomsten. Individuell utvecklingsplan eller studieplan revideras fortlöpande när nya kunskaper eller behov hos eleven blir synliga.
- ❖ All kartläggning, under introduktionsperioden, genomförs i samarbete med lärare i studiehandledning eller tolk.
- ❖ Kartläggningen bör innehålla elevens läs – och skrivförmåga, kunskaper i modersmålet, andra språk och svenska. I andra ämnen kartläggs elevens kunskaper beträffande begrepp, förståelse och förmåga till problemlösning ([2009:3](#), sid 15).

Förskolan

Inom förskolan i Stenungsunds kommun finns arbete med portfolio. Här synliggörs barnets socialisering, intressen, styrkor och pedagogerna kartlägger utifrån tanken om det kompetenta barnet.

- Kartläggningen för ett nyanlänt barn sker med detta portfolioarbete, precis som för andra barn inom förskolan. Om det inom kommunen finns modersmållärare i barnets modersmål kan denne hjälpa till språkligt, när det behövs.
- Om frågeställningar utöver det vanliga dyker upp under portfolioarbetet kartläggs barnet av förskolans specialpedagoger.

Förskoleklass/Grundskola/Grundskola

- Kartläggning görs av ämneslärare i elevens arbetslag i samarbete med modersmållärare, lärare i studiehandledning eller tolk. Mentor/klasslärare samordnar kartläggningen i arbetslaget, tillsammans med studiehandledaren. Specialpedagog finns som stöd för de lärare som kartlägger eleven och sammanställer kartläggningen, om den inte dokumenteras i Unikum.
- Syftet med kartläggningen är att hitta elevens styrkor, något som eleven har förkunskaper i eller intresse för och som eleven kan börja arbeta med i olika ämnen. Det är viktigt att fokusera på styrkor, hitta möjligheter och inte hamna i ett brist-tänkande. I detta läge handlar det i första hand om en kartläggning som underlag för elevens första individuella utvecklingsplan och ev. åtgärdsprogram.

I Allmänna råd för utbildning av nyanlända elever, 2008 står:

”För att undervisningen ska kunna anpassas till elevens tidigare kunskaper behöver en pedagogisk kartläggning av elevens erfarenheter av och kunskaper i alla ämnen göras. Det är viktigt att den individuella stöd och den undervisning eleven får planeras och utgår från elevens kunskaper och styrkor och inte i första hand fokuserar på elevens eventuellt bristande förmåga. För att få en så god bild som möjligt av elevens kunskaper och förmågor är det av stor vikt att klasslärare och ämneslärare samarbetar med modersmålsläraren eller den lärare som ger studiehandledning på modersmålet (sid.12).

Skolverkets inspektion visar att nyanlända elever som har en god skolbakgrund inte sällan upplever att deras ämneskunskaper får ”ligga i träda” medan de ensidigt ägnar sig åt att lära sig svenska (sid. 16)”

Inom grundskolan i Stenungsunds kommun finns en del kartläggningsverktyg som används för alla elever och som också kan användas för nyanlända. I språk används *Språket lyfter* och *Språket på väg*, vilka bygger på kunskapskraven i LGR11.

Alla skolor i Stenungsunds kommun dokumenterar bedömning och IUP-mål digitalt i *Unikum*. Här går att koppla kartläggningen direkt till kunskapskraven. Den finns då kvar och kan kompletteras fortlöpande.

Elever i förskoleklass och de lägre årskurserna:

- *Normer och värden i LGR11(sid 12)* används för sociala färdigheter och dokumenteras i Unikum.
- *Språket lyfter* används för kartläggning av elevens språk/läs/skrivförmåga i modersmål, andra språk och ev. svenska. Ett annat verktyg är *EU:s språkportfolio*.
- *Diamant*, Skolverkets diagnosverktyg i matematik från åk.1-5 innehåller en hel del ickespråkliga diagnoser som kan användas. Tänk på att elever kan ha lärt sig andra algoritmer eller räknestrukturer. Be eleven visa dig. Det är viktigt att eleven får fortsätta använda fungerande räknemetoder.

Äldre elever

Förutom de tre punkterna ovan, för yngre elever, så skall även andra ämnen kartläggas:

I all kartläggning kring eleven, vad gäller kunskaper, styrkor och skolarbete, är det bra att börja prata med eleven om det den arbetat allra sist med, innan ankomsten till Stenungsund. Då undviker man att eleven måste tänka alltför mycket retrospektivt.

- **I modersmål och andra språk** som eleven har kunskaper i när den anländer, används *Språket lyfter* och för sent anlända elever *Språket på väg*, som kopplar förmågor och kunskaper direkt till kunskapskraven.
Andra möjliga kartläggningsverktyg för språkutveckling är [EU:s språkportfolio](#).
- **I andra skolämnen** kartläggs eleven efter kunskapskraven i aktuell läroplan som gäller för årskursen.
Det kan vara bra att börja med övergripande förmågor som att kunna reflektera och välja ut några grundläggande kunskapskrav i ämnet som inte är kopplade till specifikt vår svenska kunskapskultur. I de flesta ämnen finns kunskapskrav som är allmängiltiga oavsett nationalitet och kultur. Välj några av dessa.
Försök hitta något område/moment som eleven kan börja arbeta med inom ämnet, med stöd av studiehandledning. Det kan vara det som klassen just nu arbetar med eller något annat område där du i samtalet med eleven upptäckt att den har förkunskaper, intresse eller en styrka.
Tanken är att hitta något område/moment, planerat av ämneslärare, så eleven får fortsätta sitt lärande med språkligt stöd av studiehandledare.

Bilaga 4

Modell för studiehandledning på modersmål inom grundskolan, grundsärskolan och gymnasieskolan i Stenungsunds kommun

Studiehandledning på modersmålet är en särskild stödinsats som ges till elever som riskerar att inte nå kunskapskraven (Skolförordningen 2011:185, 5 kap 4§).

Om lärare, övrig skolpersonal, eleven eller elevens vårdnadshavare befärrar att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektor som ska se till att behoven utreds, för att se om ett åtgärdsprogram skall upprättas (Skollagen, 3kap 9§).

Nyanlända, utan några kunskaper i svenska, behöver tillgång till sitt modersmål så snart som möjligt. Den första kartläggningen (se sid. 3 och bilaga 3) visar på elevens behov.

Upprättande av åtgärdsprogram eller inte beslutas av rektor. I beslutet ska det lämnas upplysning om rätten att överklaga.

Studiehandledning på modersmålet syftar till att stödja undervisningen i andra ämnen. Det är inte undervisning i modersmålet eller i andra ämnen utan en handledning på det språk eleven talar. Eleven lär sig ord och begrepp på två språk. Studiehandledning kan även ges på ett annat språk än modersmålet om eleven före sin ankomst till Sverige har undervisats på detta språk, skolspråk.

Studiehandledningen ligger inom ordinarie skoltid och på elevens skola.

Arbetsgång

- Studiehandledaren kontaktar ansvarig ämneslärare/klasslärare. Dessa två bestämmer hur kontakten dem emellan skall ske framöver. Detta kan ske genom personligt möte eller digital kontakt.
- Det är viktigt att ämnesläraren/klassläraren i god tid ger material och arbetsuppgifter till studiehandledaren, så studiehandledaren hinner förbereda sig.
- Utvärdering och uppföljning av studiehandledning görs kontinuerligt av ämneslärare och studiehandledare.

Studiehandledning kan ges på olika sätt.

- **Studiehandledaren är med eleven på lektionen.**
Studiehandledaren förbereder sig inför uppgiften, sitter med eleven i klassrummet och studiehandledning sker parallellt med den ordinarie undervisningen.
- **Studiehandledaren förbereder eleven för en kommande lektion/arbetsuppgift**
Studiehandledaren ger eleven förförståelse av arbetsuppgiften på modersmålet.
- **Studiehandledaren repeterar en redan genomförd lektion/arbetsuppgift.**
Studiehandledaren går igenom ett ämnesområde som eleven redan är bekant med, för att befästa kunskaper på modersmålet.
- **Studiehandledaren har studieverkstad**, öppet hus dit eleverna går när de behöver.
- **Digitala verktyg** som t.ex. Skype kan användas som kommunikationsverktyg mellan studiehandledare, elever och ämneslärare.

Framgångsfaktorer enligt Skolverket

- Noggrann kartläggning av både språk- och ämneskunskaper
- Åtgärdsprogram ska vara avgränsade och möjliga att följa upp
- Samverkan och samsyn mellan klass/ämneslärare och modersmålslärare
- Organisera arbetet mitt i verksamheten, ett inkluderande arbetssätt, inte vid sidan av
- Flexibla insatser som hela tiden kan anpassas efter elevens utveckling
- Arbeta växelvis på modersmålet och på svenska
- Eleven utvecklar verktyg för sitt eget lärande

Bilaga 5

Informationsmaterial ifrån Skolverket, se länk:

<http://modersmal.skolverket.se/index.php/publikationer/487-vaxelvis-pay-modersmayl-och-svenska-en-broschyr-pay-17-olika-sprayk>